

Omstændighed, at der i dette Thing sidder ikke saa ganske saa Gaardmænd, som Bevis for den Paastand, det ærede Medlem vilde bygge derpaa. Det er derfor ogsaa min aldeles bestemte Overbevisning, at Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag vil føre til, at den Indflydelse, som Gaardmændene hidtil have kunnet udøve paa Kommunens Anliggender, bliver annulleret. Det vil vel ikke ske strax, thi der vil tilvise hengaa nogen Tid dermed, ligesom der jo er hengaaet nogen Tid, og det er ikke saa ganske ringe Tid, forinden Folkethingets Sammensætning er bleven forandret, som slet er, men Bevægelsen vil dog finde Sted, og ligesaa vist og ligesaa sikkert medføre en lignende Forandring som den, der har fundet Sted i Folkethingets Sammensætning. Nu er der vistnok ærede Medlemmer, som ville sige, at ligesom det slet ingen Skade er til, at Folkethinget har forandret sin Sammensætning, saaledes vilde det heller ikke være til nogen Skade, om Gaardmændene tabte den Indflydelse paa Kommunens Anliggender, som de under de nuværende Forhold have været i Stand til at udøve, at man ligesaa trygt kan lægge Magten i Kommunen over i Hænderne paa den saakaldte fjerde Stand som paa nogen anden Stand, at det er uberettiget at være Frygt for en saadan Eventualitet, og at naar man har en saadan Frygt, saa hænger den sammen med egenlystige, uanstændige, eller jeg veed ikke hvad, men i alt Fald med alt Andet end, hvad godt er. Lige overfor den Slags Betragtninger vil jeg blot sige, at jeg maa fralægge mig, at jeg skulde nære nogen Mistillid til den fjerde Stand eller til nogen som helst anden Stand, men at jeg ligesaa fuldt vedkjender mig den Anstændighed, at man ikke kan have Tillid til nogen Stand som saadan, og at, saa snart man tillægger en enkelt Stand al Indflydelse, misbruger den denne Indflydelse. Dette er Noget, som Historien til enhver Tid stadfæster, og naar den ærede sidste Taler spørger, om man kan eftervise noget Exempel paa, at det er forbundet med Fare at gaa den Vej, som nuværende Lovforslag gaar, saa siger jeg: Hele Historien er et eneste stort Exempel paa, hvor farligt det er at gaa denne Vej. Historien vidner paa ethvert Punkt om, at naar man har lagt den overveiende Magt i Adelsens Haand, saa har Adelen benyttet denne Magt til at fremme sine særlige Interesser; naar man har lagt al Magten i Geistlighedens Haand, saa har Geistligheden benyttet denne Magt til at fremme sine særlige Interesser, og det er jo blevet sagt ikke saa ganske sjældent i denne Sal, at naar Magten var lagt overveiende i Embedsmændenes Haand, saa benyttede ogsaa de den til at sørge for deres særlige Interesser. Men er nu denne Setning sand i sin Almindelighed — og jeg tror ikke, at Noget vil bestræbe den, — saa maa man dog ogsaa kunne sige, at det er forbundet med Fare at lægge den Alt overveiende, den Alt tilintet-

gjørende Magt i en enkelt Klases Haand, selv om denne Klasse er den fjerde, og selv om det er den, som den ærede sidste Taler har mest tilovers for. Jeg tror, at det, som er det Fortræffeligt ved den nuværende kommunale Ordning, og som vi ikke bør give Slip paa, er dette, at ikke nogen enkelt Stand har en saadan Magt i Kommunen, at den kan tilfidsætte Andres Interesser for at fremme sine egne. Dette udelukker naturligvis ikke, at der kan finde Valgkamp i Sted, men det viser heller ikke Noget til Fordel for nuværende Lovforslag. Det der skulde bevises, er, at der under den nuværende Valglov har fundet Misbrug Sted, derved, at den høist bestattede Del i Kommunerne eller den Del af den kommunale Repræsentation, som er fremgaaet af den høist bestattede Dels Valg, har benyttet sin Magt i Kommunen til at fremme saadanne Foranstaltninger, hvorved den, som man siger, melede sin egen Rage. Det, der skulde bevises, er, at der foreligger Fakta for, at de to Valgklasser i Kommunen ikke kunne arbejde sammen, og at Resultatet deraf har været, at de mindre bemidlede Samskindsklassers Lav er blevet skudt tilside og altsaa har været Gjenstand for Forurettelse. Kunde dette bevises, saa vilde det foreliggende Lovforslag have en naturlig Grundvold at staa paa, men jeg har saa langt fra kunnet komme til Kundskab om, at der foreligger saadanne Misbrug, at jeg endogaa har fundet, at disse af de Argumenter, der ere fremførte af de ærede Forslagsstillere som Bevis for, at der tiltrænges en saadan Forandring i det Bestaaende som den, de foreslår, stærkt bevise det Modsatte. Jeg erindrer saaledes, at det ærede Medlem for Ringhøjbing Amts 3die Valgtræde (S. Madsen) i forrige Samling anførte som Exempel paa Misbrug, at den høistbestattede Fjendebel af Valgerne i en Kommune udelukkende havde valgt Husmænd ind i Sogneraadet; Husmændene havde nemlig tilladt sig at tale lidt med om de kommunale Forhold, og saa skulde de straffes ved at sidde i Sogneraadet. Dette forekommer mig at være et Exempel, der er høist beynnderligt, naar Argumentationen gaar ud paa, at de lavere Bestattede ikke ere i Stand til at gjøre deres Interesser gjældende i Kommunerne paa behørig Maade. — Jeg finder saaledes, at man ved en Betragtning over nuværende Lovforslag vil komme til det Resultat, at man ikke nærer nogen som helst Mistillid til den fjerde Klasse som saadan, thi den er fuldkommen saa god og hæderlig som nogen anden Stand, men man skal ikke tillade nogen enkelt Stand — dens Navn være, hvad den vil — at raade udelukkende som Enehersker enten over Statens eller over Kommunens Anliggender. Jeg veed ikke, om det er tilladt at gaa saa langt tilbage i Historien, men naar man vil gaa tilbage til Historiens Vidnesbyrd fra den græske Tid, saa vil der der frembyde sig Exempler paa, hvorledes den fjerde Stand i høieste Grad har mis-